
Høringsbrev – begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter

Vår ref.: 20/16

Dato: 08.12.20

Med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. sender Tariffnemnda utkast til forskrift om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter (delvis allmenngjøring av Riksavtalen mellom NHO og NHO Reiseliv på den ene side og LO og Fellesforbundet på den annen side) på høring.

Det følger av allmenngjøringsloven § 7 annet punktum at vedtak om allmenngjøringsforskrifter opphører å gjelde dersom partene i tariffavtalen ikke har fremsatt krav om nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale.

LO fremmet begjæring om fortsatt allmenngjøring i brev av 25. november 2020. Riksavtalen 2018-2020 ble avløst av ny avtale den 16. november 2020 etter at Riksmeklerens forslag ble godkjent ved uravstemning. Det innebærer at den eksisterende allmenngjøringsforskriften gjelder med de satser som fremgår av forskriften frem til Tariffnemnda treffer nytt vedtak, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Begjæringen om allmenngjøring

I begjæringen viser LO til at allmenngjøringen av Riksavtalen trådte i kraft 1. januar 2018 og at den har vært virksom i en begrenset periode. LO anfører at de forhold som ble lagt til grunn for den opprinnelige begjæringen fortsatt gjør seg gjeldende.

LO viser til et notat fra Arbeidstilsynet som gjennomgår tilsyn med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringen innenfor overnatting, servering og catering. Notatet viser at det i perioden 2018 til oktober 2020 ble gjennomført 2330 tilsyn. Det ble registrert brudd på reglene for lønn i hele 40 prosent av tilsynene. I tillegg ble det registrert brudd på trekk i lønn for innkvartering i 18 prosent av tilsynene.

I begjæringen viser LO til et notat fra Fafo v/Bård Jordfald datert 19.10.20 hvor det er utarbeidet en analyse av den lønnsmessig fordeling innenfor allmenngjorte områder. Analysen er basert på SSBs sin lønnsstatistikk som ble samlet inn i september 2018.

Det fremgår her at det er registrert 81.200 lønnsforhold innenfor yrkesfeltene kundeservice, service og ufaglærte yrker, hvorav 36.300 av disse hadde Norge som fødeland. Godt over halvparten av de registrerte lønnstakerne hadde dermed utenlandsk bakgrunn.

Videre fremgår det at andelen arbeidstakere som lønnes dårligere enn den laveste allmenngjorte minstesatsen på kr 157,18 (pr 01.01.18) samlet sett var på 12 prosent (25-26 prosent i 2016 og 2017). Andelen med lønn under minstesats i 2018 er forholdsvis lik blant innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft (11-13 prosent), dog slik at arbeidstakere med D-nummer markerer seg med å komme enda dårligere ut (16 prosent).

Analysene av lønnsstatistikken viser at det er større variasjoner mellom gruppene når vi ser på andelen med lønn nær minstelønngulvet (minstesats+15 prosent). Mens 34 prosent av de norske arbeidstakerne har lønn over dette nivået, gjelder det bare 16 prosent av arbeidstakerne med D-nummer.

LO anfører at det vil det være høy risiko for at lønninger og andre tillegg, som i dag er regulert gjennom forskriften, synker langt under tariffmessige standarder dersom det allmenngjorte lønngulvet fjernes. LO anfører at dette ikke bare vil medføre økt sosial dumping, men også gi svært uheldige virkninger for tariffbundne virksomheter som vil få en betydelig økning i lavlønnskonkurransen fra ikke tariffbundne bedrifter. LO fremholder at andelen under minstesats er mer enn halvert etter at allmenngjøringsforskriften ble vedtatt, noe som ifølge LO indikerer risikoen for tilbakefall til lønn under akseptable vilkår dersom forskriften ikke videreføres. LO anfører at hele bransjen befinner seg i en ekstremt krevende situasjon for øyeblikket som vil kunne øke faren for lønnsdumping ytterligere.

LO viser til at Arbeidstilsynets tilsynsstatistikk dokumenterer at det foregår omfattende brudd også på dagens forskrift – noe som klart underbygger det store potensialet for sosial dumping i bransjen.

LO anfører at det fortsatt er behov for allmenngjøring som et nødvendig tiltak for å oppnå likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft innenfor næringen.

LO ber Tariffnemnda om å fatte vedtak overensstemmende med følgende: Forskrift av 12.10.18 nr. 1700 om allmenngjøring av tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter videreføres med reviderte satser iht. Riksavtalen 2020-2022.

Riksavtalen for perioden 01.04.20 til 31.03.22 har følgende reviderte satser relatert til §§ 3 og 4 i dagens forskrift:

§ 3. Lønnsbestemmelse

Arbeidstakere som utfører arbeid som nevnt i § 2, skal ha en lønn per time på minst:

- (1) For unge arbeidstakere
  - a) 16 år: kr 110,83
  - b) 17 år: kr 120,33
  - c) 18 år: kr 134,59.

(2) Begynnerlønn for arbeidstakere over 20 år/etter 4 md. praksis over 18 år: kr. 169,62.

§ 4. Fratrekk i lønn for innkvartering i bedriften

Ved fratrekk i bruttolønnen for innkvartering i bedriften, gjelder følgende satser:

- a) For enkeltrom kr. 567,96 pr. måned
- b) For dobbeltrom kr. 369,40 pr. måned

Tariffnemndas merknader

Tariffnemnda vil presisere at den ikke har tatt stilling til om vilkårene for fortsatt allmenngjøring foreligger i denne saken. Nemnda har likevel besluttet å sende utkast til forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter på høring på bakgrunn av LOs begjæring. Begjæringen og høringsuttalelsene vil deretter danne grunnlag for Tariffnemndas vedtak i saken.

Høring

Tariffnemnda ber om at høringssaken blir forelagt underliggende etater, medlemsorganisasjoner og andre som kan ha interesse av å avgi høringsuttalelse.

Frist for å sende inn høringsvar er 26. februar 2021.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til Tariffnemnda. Svar på høringen merkes med ref. nr. 20/16 og sendes på e-post til post@nemndene.no eller per brev til:

Tariffnemnda
Postboks 4720 Torgard
7468 Trondheim

Med hilsen

Terese Smith Ulseth
Tariffnemndas leder